

Inbjudan

Välkommen till boksläpp av

***Göran Hedins bok Nyköping under 300 år.
Kvarteren Brovaktens, Riksbankens och S:t Annas
framväxt till moderna stadsdelar***

**Lördagen den 27 november kl.14.00
I Stadsvakten Nyköpings kulturarvsmuseum
Västra Kvarngatan 54 Nyköping**

Författaren Göran Hedin berättar och signerar boken.

Skriften är en samlad dokumentation i text och bild, som kan vara trevlig att bläddra i.

Här möter man människooeden i form av okända personligheter i den starkt förändrade bebyggelsen.

Boken Nyköping under 300 år. Kvarteren Brovaktens, Riksbankens och S:t Annas framväxt till moderna stadsdelar är en fördjupning av ett avsnitt i boken från 2019, Nyköping under 300 år – spåren från återuppbyggnaden efter rysshärjningen 1719, och är begränsad till de centrala kvarteren utmed Nyköpingsån på stadsdelen Öster. Första broförbindelsen vid nuvarande Stadsbron på 1650-talet mellan Västra och Östra stadsdelen i Nyköping inledde byggnationen på kvarteren Brovakten, Riksbanken och S:t Anna. Den utmärktes främst av major Anders Björssons fastighet vid S:t Annegatan 9 som landshövdingeresidens mellan stadsbränderna 1665 och 1719. Utvecklingen av kvarteret Riksbanken efter rysshärjningen 1719 från tobaksodling, kronobränneri, åter landshövdingeresidens, apotekaregård till Sörmlands Sparbank och Riksbankshus utgör en del av Nyköpings hittills okända lokalhistoria.

Samtidigt uppvisar de tre kvarteren i likhet med kvarteret Guldsmeden, tidigare skildrat i en skrift utgiven 2020, en omvandling från tidiga hantverksgårdar och högreståndsbostäder, till bostads- och affärshus. Uppförandet av Svärtahuset 1880, Nyköpings Sparbank 1898, Riksbankshuset 1900 samt Södermanlands Nyheter-huset 1914 bidrog till den starka framväxten av affärsetableringen på Öster.

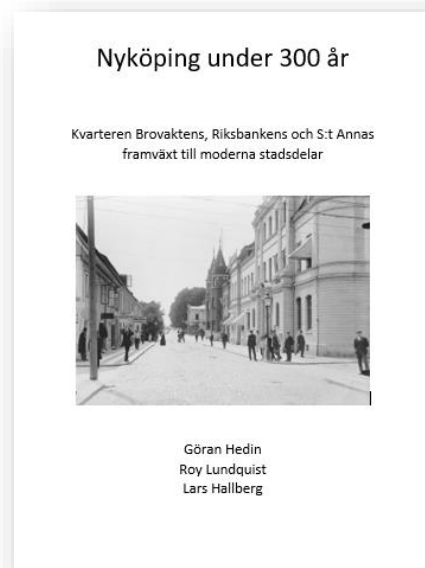
Senare inleddes under en period av mindre än 25 år, 1945–70, en förvandling av kvarteren till en modern stadsdel med bostads-, affärs- och kontorshus.

Kvarteret S:t Anna med omgivning runt S:t Annegatan utgjorde under perioden 1794–1853 ett av Nyköpings textilindustriområden som utvecklades till ett bostadsområde med åkerirörelse under 1900-talets början. Ett salpeterverk uppfördes omkring 1815 sannolikt med byggnadsmaterial från det nedrivna kronobränneriet.

I anslutning till det angränsande området Sjösakvarn tomt 104½ utvecklades under 1890-talet Nyköpings första cykelfabrik C.J. Karlssons Metallfabrik och Velociped Verkstad följt av möbelsnickare Ekholms Björkmöbelfabrik.

Förstärkt broförbindelse mellan Väster och Öster år 1969 med bron i Repslagaregatans förlängning utvecklade bostadsetableringen på Öster utmed Östra Rundgatan. Femtio år har gått sedan dess.

Av den tidiga bebyggelsen uppförd efter rysshärjningen 1719 finns bara ett enda spår i nutidens moderna stadsdel på S:t Annegatan 14 som minner om en spännande utveckling av Öster.

Göran Hedin

Roy Lundquist

Lars Hallberg

Eva Andersson
ordförande i Nyköpings hembygdsförening